

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(L.)

A' Császári és Királyi Felség' Kegyelmevel
 Indult BÉTSBÖL Pénteken 26. Juniusban. 1795.

Egy *Prehauser* nevű Komájok volt régen a' *Bétsiek-*
nek. Ez adta, itt akkor a trefálkodni szerető embe-
 reknek a' hangot. — Ez így okoskodik az *Elyzeum*
 politicus lelkeknek a' mostani *Politica*rol:

„ Gyönyörű (ugy mond) a' *Politica*' abrázáttya :
 — valamint a' Sz. István tornya mellett — ha az első
 nem és — a' szél örökké fú. — Ezen tapasztalás-beli
 principium szerént, így okoskodok én magainak,
 magamban, és magamra nézve, a' *Politica*rol : —
Europa igen kövér — a' had-kország által kell neki
 meg-ösztvéredni. *Europa* két részre vagyon oszol-
 va; egyik részen vagynak, Frantzia ország, Prussia,
 E e e

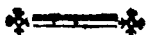
és talám — a' *Törökök*. A' más részben vagynak, *Anglia*, *Austria*, és *Orosz* ország. Jó részt egy forma erővel bír mind a' két rész. Fenyegetőznek, fegyverkeznek egymás ellen: — és miért? — éppen azért, hogy egy-máshoz egyenlők lévén, magokat a' békeségre koncentrálhassák.

„*Luxemburg* el-foglaltatott, mert a' leg-fontosább hadi-ártikulus a' has levén, ez a' leg keményebb ostrommal jött az ellenség' fegittségire. — A' Császári feregnek tehát nints többé szüksége a' *Rénuson* által menni. Azt már semmi politikai köteletség nem kívánja. — A' mi több, a' *Német* birodalomnak egy része, a' Prusziái Kabinétnek békeségre kész oltalma' alá adta magát: — kérdés tehát, leszen e' a' Birodalomnak békesége? — a' *Berlini* Kabinét ígértetett rolla.

„Hanem *Anglia*, *Austria* és az *Orosz* birodalom, erősebbek — hogy sem a' *Frantziák*, *Prussusok*, és *Törökök* meg-győzésire kívántatik? — Jól vagyon — de éppen ebből az ellenkező részek' egyenlőségiből származik — a' b é k e s é g !!!

„De *Prussia*, *Frantzia* és *Török* ország, fegyverkeznek — mire? — békeségre; — a' melly mind a' Bétsi levelek által erősítettik, mind pedig a' *Convent* által is meg-ígertetett a' *Frantzia* seregeknek. — A' *Német* birodalom tehát — a' melly *Prusziának* oltalma' alatt akar békeséget kötni, tsendeségben vagyon — és ma-honap contribuáló lehet. — Ebben a' jó világban, minden ember maga-magának, és az Isten mindeneknek.

„Hanem felette álhatatlan ez a' Politika, talám meg-fordittya már a' levelet. — De mit fognak tsinálni az *Oroszok*? — ezek, hogy mindenek jó rendben maradhassanak, salátát fognak éjtzakara a' Politikának széllyel tépett leveliből tsinálni. — De mondgya-meg bár akar melly okos ember: mire való a' had? — ha mind két rész egy-forma erővel bír, mennyen mind a' kettő haza, és ne verekedgyék. Az én tanatsom ez — jó éjtzakát! — *Prehauser*. „

Éppen ilyen érthetetlen a' világnak mái folyása, mint ez a' *Prehauser*' beszéde. — Az *Anglus* Parlamentomban az *Oppositzió* meg-szűnés nélkül ostromolja *Pittet* a' békefért. *Pitt* azt feleli, a' mit Majus' 28-dikán mondott vólt: — „*Hannibál* ezt szokta vólt (úgy mond) mondani: *Roma* nem másutt, hanem csak *Romában* győzethet meg. *Frantzia* országban is tehát nem másutt, hanem csak *Frantzia* országban, és *Frantzia* ország által, lehet győzedelmeskedni. — Sokat jelentő szavak!

A' nagy hadi készüléteket mindenütt látjuk és halljuk — ellenőn minden levelek, békefértes hírekkel vagynak el-telve — fenki meg nem egyeztet-heti a' dolgokat. Minden kételkedő kérdések *Pitt*-nél állapotnak-meg. — Mikor az *Oppositzió* azzal rettegte *Pittet*, hogy *Prussia* az ellenséggel szövetségbe lépett, akkor *Pitt* az *Orosz* birodalmat állította, ezt mondván: itt az erőf szövetség — nem kell félni! — Ha azt tudalolják a' fékelmesek a' *Londoniak*: — mi módon fog *Frantzia* ország, *Frantzia* országban, és *Frantzia* ország által meg-győzethet? a' *Londoniak* — így felelnek: — „

„A' *Vendei* *Rojálisták* és *Anglusok* között, egy majd minden napi *correspondentzia* állítottódott-fel a' *Güernsey* nevű szigeten keretstül. — *Pitt* minden nap levelet veszen *Frantzia* országnak belső részeiről, mellyek mind azt erősitik, hogy a' *Királyság* az országban mindenütt kivántatik. — *Anglia* *Austria* nélkül, és ez ama nélkül, soha békefértet nem köt. — Közelebbről is egy olyan levelet vett *Pitt* *Frantzia* országból, hogy mindgyár *Státus-tanátskozás* tartatott érette. (Ez kétség kívül a' *Caumartin*' árestaltásáról, és a' *Chouansok*' ujj fel-támadásokról való hir-adás vólt.) Sok fegyveres csoportok rendelést vettek *Angliában*, hogy *Güernsey*' szigete felé úthoz készüljenek. Két hónapoktól fogva fok hadi készülétekkel terhelt hajok érkeztek *Angliából* a' *Frantzia* partokhoz. Még egy kevés időt kell el-várni, mert fel fog a' *Pitt*' titka, nem fokára pukkanni. „

Sőt itt vagy on már ujra a' *Vendei* mérges had is. Az ujjabb levelek szerént a' *Ligerisnek* bal partyát ujra meg-szállották a' *Rojálisták*, és nem tsak a' *Paris*, hanem *Rennes*, *Nántes*, s-más nagy Respublikánus városok felé menő eleségek' úttyait is el-állották. — *Orai* mellett hallatik nevezetesen, hogy már egy tsata lett volna a' *Rojálisták* és Respublikánusok között, a' mellyben 1100 *Chouánsok* vesztenek-el, Ezt az ujjabb levelek is bizonyittyák.

A' *Conventnek* a' *Respublika'* meg-tartására való reménsége, a' mint láttzik, mindenek felett még tsak az, hogy a' *Constitutziót* állítsa mennél hamarább lábra. Minden elő készületek ide láttatnak tzelozni. Azok a' kik most a' nép' indulatryát a' magok beszédgyeik és írásaik által leg inkább halytogattyák, a' *Constitutzió*-nak el-fogadásához készítik előre a' köz halylandóságot. — Ide tzelozóknak lehet tartani a' többek között a' *Freron'* következő szavait is: — „

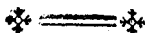
„Mi, sok olyan példák által, a' mellyek a' m^t kevélysegünket jó útba igazithatták volna, körül-vé-tettetve lévén, örökké tsak a' magunk tanáttsán jartunk, és fenkit mást meg nem akartunk halgatni. Senkihez hasonlítani nem akarván, meg-szüntünk magunkhoz hasonlók lenni. Ez a' tsendes, emberi, és jó erköltsü nép, *Tatárok'* nemzetivé változott által. Isteneknek tartjuk vala magunkat: pedig *Barbarusok* voltunk. A' tapasztalás meg-világosított és böltsek-ké tett bennünket. Végezetre meg esmertük az emberi gyarloságnak határait. Eszünkbe vettük tulajdon indulataink' rabjainak lenni magunkat; a' midön tehát el-jött az ideje, hogy meg-szünyünk tulajdon magunkat, mint Tyrannust úgy szolgálni. Kétség kívül egész Frantzia ország tapsolva helybe fogja azt a' munkát hagyni, a' minn a' *Convent* a' nép' javára most szorgalmatoskodik. A' *Conventnek* lármázó tagjai és a' népnek zabolátlansága, voltanak eddig, a' szerentsétlenségnek azok a' kút-fejei, a' mellyeket már most bé kellett szárnunk. A' nép szabatsággal fog ugyan bírni, de bölt szabatsággal. A' *Convent* munkás leszen, de úgy, hogy az ő mozgásai az egyenlő fontban meg-maradhasanak, Ezek azok az

efzközök, a' mellyek által minden természeti és polgári Jusok, a' mellyek eddig csak a' hadi lármához voltak alkalmaztatva, már ezentúl minden hazafiaknak javát egyen-egyen, és a' Status' boldogságát, elő segíteni fogják. Ezek fognak, a' Convent és a' jó emberek által örökösön meg-buktatódott *Factiókon* vett győzedelemnek gyümöltsei lenni. ,,

Sevestre így szollott *Jun. 7-dikén* a' Conventben: — „A' *Terroristák* és *Rojálisták* ismét *rébelliót* akarnak kezdeni. A' hír az, hogy 25-dikben (*Jun. 13-dikán*) ujj mozgások fognak támodni. Hanem az országoló *Commisziók*, minden történetekhez-képpest meg-tették a' rendeléseket, és mi nem félünk a' mozgásoktól. Az a' szabatságért való fok strázsálás és fok fáradság, nem mehet füstbe. A' jó hazafiak azonban tsendesen lehetnek; mi a' *Respublikát* meg akarjuk tartani, és vagy meg is tartjuk, vagy annak omladozásai alá temettettyük magunkat. „ (Ezeket a' szavakat nagy tapsolás követte.)

Az el-fogatott fő *Chouáns* vezérnek *Caumartinak* élete' le-írását, egy *Párisi Journál*, kétség kívül az országoló-szék' rendelésiből, közönségesse tette; mellynek summás foglalattya ennyiből áll:

„A' *Caumartin'* valóságos neve *Desotteux*. Ő egy *Bourgogne*-beli falusi borbélynak a' fija. *Lámethel* meg-barátkozván, *értzpatriótává* lett, és az 1789-beli 5-dik és 6-dik Oktoberi scenáokban fő rolát jádzott. *Lámethtől Metzbe* küldettetvén, a' *Marquis Bouille'* seregínél *quártély-mesterré* tétetett. Az után *Bouillével* együtt ő is *Rojálistává* lett, és a' Királynak szerentsétlen ki-menetelü futása után, ő is emigrált. *Coblentzben* reá esmertek a' többi *Emigránsok*, és, mint eleinten a' Király' elenségit, kerülték. *Vizsza térvén* innét ismét *Frantzia országba*, a' Királyi *Constitutziónális Gárdisták* közzé állott. Az esmeretes 10-dik *Augustuskor* másodíkszor *émigrált*, és az *Ánglusoknál* keresett *szolgálatot*, de nem fogadtatott-bé. Ujjra *vizsza tért* *Frantzia országba*, és *Bretagnében* szállván-ki, a' *Rojálisták'* egyik ve-

zérinél *Bolshárdinál*, Adjutánsá lett. A' fegyvernyugvásnak helyre-állításakor, közben járóskodott a' Rojalisták és Republikánusok között; és ettől az időtől fogva kezdett esmeretefsé lenni.,,

Párisnak mostani ábrázattját így festi-le egy tudósító:

„Reggeli 6 órákor sáppadt aszfzonyokkal és gyermekekkel találkozik az ember minden utzákon, a' kik egyegy darab kenyérrel mennek a' kenyér-sütők' boltjai elöll haza felé, a' hol az ejtzakának nagy részit vírafztafsal töltötték-el. A' játék 9 ora tályra megváltozik. Ekkor a' fok *Uzszorázók* fzemléltetnek, a' kik arannyal és ezüfttel töltött zsátskokat vífznek karjaikon, vagy vitetnek magok után, az *Egyenlőség' palotája (Palai-s-Royal)* felé, a' hol az *Afsignáták'* betsinek nevededésire vagy alább-szállására, az eladó *Nemz.jofszágokra*, s-más egyéb a' féle környüállásokra *speculálnak*, hogy egy ora alatt, százan, 3 és 4 százat nyerhelsenek. Az *egyenlőség' palotájából* a' *Convent' palotájába* takarodik a' sokaság, a' hol annak halgatásával tölti idejit, mi némü indulattal *vetélkednek* 25 millió embereknek, különbözö természetü és tulajdonságu, néhány százt *Kép-viselői* egy-más ellen. — Dél utánni 2 órákor ebédelni siet minden. Most egész *Páris'* városa kereskedö. A' háza az embereknek eleség-magazinum, a' szüntelen fenyegetödzo éhségnek elkerülhetése végett. Az idegeneket és baráttyaikat jó szível láttyák a' *Párisiak*. Az asztafloknaál az elégnél nagyobb a' bövség. Az ételek jó, a' borok *excellens*. Az ebédkezés-közben egy szót se teszen senki az orfzág-dolgairól, mint-ha leg nagyobb békefség vólna. Az asztaflok után a' játék-nézö-hellyek következnek. Most 13 teátromok vagynak *Párisban*, a' mellyek minden nap olyan dugva vagynak, hogy az ülö-hellyek előre ki-vétettetnek. A' *Tántzolók'* és *Eneklök'* játéka rend-kivül szépf, hanem a' *Beszédes* jó jádzó fzemélyek' dolgában, fogyatkozás vagyon. A' Teátromok után, jádzó-asztaflok mellé kerekedik a' világ, a' hol éppen úgy foly most is az arany és az

eztűt, mint a' régi Országglás-forma alatt; a' könnyű elme is éppen a' régi. A' vatsorája egy szegény-le-génynek, a' melly az estveli idő-töltés' és terefetyé-lés' kedviért, a' tsap-fzékekben szokott esni, egy 50 Livrás Afsignátába kerül közönségesen. Itt is min-den bővebb az elegendőnél. A' kenyér, és bor, a' leg jobb; szükséget a' szemivel se lát az olyan, a' ki egy vatsoráért egy 50 Livrás Afsignátát ki-ve-tet. Szekér kőszületeket-is, ismét pompásokat lehet lát-ni. Mostani öltözete az afzfzony-népnek egy hófzfzuring forma ruha, a' mellyet a' tsétseken állól kerefzfzül övedzenek. A' bujaság most sem kifsebb, mint máfzfzor; és, noha a' ruhája mind a' két nemnek elég együ-gyű, de egyéb tzifraságok drágává tefzik. A' most *Pá-risba* érkező idegenek, fok utánna való járásal is ba-joson találunk szállást, mivel a' kéz pénznel már ide-gyülekezett és itt meg-nyomúlt, Nemzeti jofszágok és Afsignáták után speculálól idegenek, már minden bé-res szobákat egészfzen el-töltötteneek, „ — Ez a' raj-zolat, a' melly *Párist*, egy részint most is igen gaz-dagnak, más részint pedig egy el-éhezett városnak írja lenni, azt bizonyittya, hogy itt most is szegény ember az, a' kinek egy krajtzárja fints; és a' kinek száz-száz *Duplás* hever örökké egyik-egyik zsebiben, az olyan, danólva sétálhat.

Az ujjabb Frantzia tudósítások ezek:

Párisbol, Jun. 9-dikén: — Itt most minden em-ber azon töri a' fejit: milyen lehet az a' Constitu-tzió, a' mellyet a' 11 személyyeből állól Com-missió, néhány napok alatt elő akar állítani. — Máig is fokan azzal tartanak, hogy az *Anglu-sok* Felső és Alsó *Parlamentomi Házaikhoz* va-lami hasonló Nemzeti Gyűlés, és egy B é - t ö l t e t ő *Hatalom*, fog lábra állittatni, a' mellynek *Præsese* minden hónapban változni fog. — Nagy pusmogás van továbbá *Párisban* egy ujj *Revolu-tziórol*, a' melly azon a' napon fogna ki-űtni, a' midön a' Commissió az ujj Constitutziót a' *Convent* elibe fogja terjeszte-

ni. Némellyek a' *Terroristákat*, mások pedig a' *Rojálistákat* és *Chouánsokat* együtt tartják, hogy ennek-alkalmatosságával utolsó próbát fognak tenni. A' mi ezen ujj Revoluzciónak ki-ütésiről szolló hírnek némü-némü valóságosító színt ad, az, hogy a' Convent véghetetlen fegyveres népet gyűlyt öszve *Párisban* és *Páris* körül, Azt lehetne gondólni, hogy meg vagyon a' város szálva. Nem tsak hogy minden felé fegyveres feregek fzeimléttetnek, s-a' *Nemzeti-kert* és az *Egyenlőség-palotája*, be-zárattattak, hanem 3 vagy 4 emberekkel szóba sem lehet az utzákon állani, a' nélkül, hogy egyfzeriben lovas katonák ne jelennének-meg, és az együtt beszélgetőket széllyel ne kergetnék.

Meg-gondolván a' Convent, melly fontos dolog legyen a' Constitutziónak meg- vizsgálása; decretálta — 1) ször. Hogy akkorra, a' midőn a' Constitutziónak plánuma elő fog vétettetni, mind azok a' Képviselek, a' kik a' Departamentomokban 3, a' táboroknál pedig 6 hónapoktól fogva, biztosi követtségben vagynak, haza jöjjenek. — 2) ször. Hasonlót tartoznak tselekedni azok is, a' kik 4 heteknél régebben mentek-el szabatsággal.

Párisbol, Jun. 11-dikén. — Gyáfzos Hír!

„A' szerentsétlen 17-dik *Lajos*, által költözék Jun 8-dikán a' háládatlanok közzül, az édes Attyához a' jobb világra. Ezen történetet ilyen szavakkal terjesztette *Sevestre*, a' Köz-jóra ügyelő Commissió' neviben, a' Convent' elibe: — „

„*Hazafiak!* Az ifju Király-finak jobb térdin' és bal kezín valami dagadás támadván, az ő fájdalma nevedni, és *appétitusa* veszni kezdett, melly után a' hideg-lelés jött reá. Ekkor az az esmeretes orvosi tehátséggel bíró Seb-gyogyító-tíft *Desaux*, rendeltetett melléje, kinek tálentoma és kegyefsége kezesek lehetnek nekünk a' felöll, hogy femmi el nem muláttatott legyen abból a' kötelelségből, a' mit az emberiség meg-kiváuhatótt. A' betegség azonban erős-

sen terhelsé lett. *Desaux* maga, *Froed'* 16-dikán (Jun. 5-dikén) ki-múlt a' világból. Helyibe két értelmes hazafiak, u. m: az a' híres orvosi tehetségű tizt *Péletan*, és az Ispotály-beli leg első orvos Doktor, *Dumagin*, rendeltettek. Az ő 8-dik Juniusi dél előtti 11 orai hir-adásokban, arról tétetett emlékezet, hogy a' nyavalyának környülállásai igen terhesek; és az nap délutáni 2 orakor olyan hir-adás érkezett a' Köz jóra ügyelő Commiszió elibe, hogy a' 16 dik *Lajos'* fia meg-hólt. „ — Az után a' betegséghez tartozó más minden környülállásokat is fel-olvasa *Sevesire* a' Köz-jóra ügyelő Commiszió rendelésiből a' Convent előtt. A' jelen lévők, mindent végig halgattak, a' nélkül, hogy valami a' beteggel való bánás' módgyárol valami helybe-hagyó fzőt, vagy egyebet, mondott volna,

D á n i a.

Koppenhagából (Hafniából) Jun. 9-dikén: — „

„A' *Jun* 5-dikén dél-után támodott rettentő tűz, minekutánna 48 órákig meg-szünés nélkül kegyetlenkedett volna, 7-dikben deli 12 orakor szűnt-meg. Az el-égett házak 1416-ra számláltatnak; melly között, a' *Tanáts- és Árva-házan*, a' *Sz. Miklos* templomán, a' tengeri Generalitás házan, s-más nagy épületeken kívül, 2 Patikák, 24 fer-főző, 19 kenyersütő, és 200 pálinka főző házak vagynak. Több mint 20 ezer emberek szorultak-ki házaikból. Jelen voltak az egés alatt, maga a' *Korona Printz*, *H. Emil Augustenburg*, *Hefsen*, és *Würtemberg*. — A' *Korona Printz* sok helyeken maga tette-meg a' rendeléseket. A' szegények' számára a' magazinumokból fátorok hordattak-ki, és szegeztettek-ki a' fántzokra, és szomszéd rétre, mellyek-alá magokat a' tsupa ég állól bé-vonhafsák. A' városnak épen maradt résziben ki-hírdettette a' Magistrátus, hogy a' kik a' mi szobák nélkül el lehetnek, adgyák által azokat illendő bérért, a' szerentsétleneknek. A' Király 3000 tonna jó rozfot osztatott-ki illendő áran a' kenyersütőknek, hogy a' szerentsétlenek valahogy meg ne

fogyatkozzanak; és más jó rendelések is tétettettek. A' Ser-főzőkre vigyázás vagyon, hogy az alacsonyabb nemű fert meg-szűnés nélkül főzzék.

Honnét vette légyen a' tűz, eredetit, nem tudatik, valami égő-szuroknak az üstből való ki-sutásából e' ? vagy pedig rosz ember által való meg-gyúlytatásból ? A' dolog már most szorofs vizsgálás alá vétetett. Meggyuladván pedig egyfzer a' hajónak-való fákkaal, zsiros szurokkal, s-más egyéb sebessen égő matériákkaal rakott magazinum ! ebből olly hirtelenséggel elterjesztette a' tüzet a' szél minden-felé, hogy az itt lévő leg jobb tűz-óltó szerfszámok sem használhattanak ellene leg kisebbet is. Tsudálatos történet volt az, hogy míg az emberek itt a' magazinum körül a' tűz-oltással foglalatoskodtak, egyfzer tsak azt vették észre, hogy a' Sz. Miklos-tórnya, a' melly között és az égő magazinum között, 5 utzák voltaknaak, lángba vagyon borulva. Hogy mehetett odá a' tűz, nem tudgyák ; gyanittyák, hogy valami meggyuladott szürkös kötél által. Ennek a' toronynak le-omlása által terjedett-el leg keményben a' tűz minden felé. Az eleven szén erről, mindeníve széllyel szóródott. Valami 43 vagy 45 utzák lettek hamuvá.

A' Swéd Királynak két Követei Grof Steenbok és Moerner Jun. 5-dikén azzal az izenettel jötteenek volt által Koppenhágaaba a' Daniai Korona-örökös-köz, hogy az ő Királyok a' maga Schoneni, fegyveres-gyakorlás' kedviért, öfzve gyűlt táborához, szereintsésen meg-érkezvén : ezen tábornak meg-nézésire a' Daniai Korona örököst is jó szívvvel láttva. Ez ekkor ígérkezett is : hanem Jun. 6-dikán tudtára adatta az ifju Swéd Királynak, hogy a' Jun. 5-dikén Koppenhágaaban kezdődött szörnyü égés, és szereintsétlen jobbágyaihoz tartozó gondoskodása, hazul való el-távazását meg nem engedhetik.

A' Ré nus mellől. — „A' Luxemburghol Coblentz felé útazó feregnek első tsoportyát Feldmarschall Bender és Gen. Májor Sebottendorf vezerelek. Ez, a' Bender Regemantyinek 3 batalionnyaaiból, 67

tisztekből, és 2305 köz-emberekből; *Klebeknek* 1 bat. bol, 17 tisztekből, és 550 emb. ből; a' *Ferdinand* fő Hertzog Hufzárjának 10 tisztyeiből, és 300 köz embereiből; 212 *Horvátokból*; 12 Indzsiner tisztekből, és 28 hozzájuk tartozó emberekből; 6 *Mineur* és *S peur* tisztekből, és 131 alattok valókból áll. — A' második csoportot, a' mely a *Huf* 2 Batalionnyainak 48 tisztyeiből, 1782 köz embereiből; 2 *Würzburgi* batallonoknak 53 tisztyeiből és 2447 köz embereiből; a' *Gr. Klerfe'* 1 batalionnyának 10 tisztyeiből, 336 köz embereiből; Garnizon Regiment-beli 5 tisztekből, 322 köz emberekből; 3 kassa-tisztekből; 36 tábori fzekelesekből; 2 más tisz. ből; és 3 Arrestomosokból állott, Generál *Moitelle* vezérelte. — A' F. Mars. Lieutenánt *Schröder* vezérlése alatt jövő 3-dik csoport, a' *Mitrowszki* 2 bat. nak 43 tisz. ből, 1628 köz emb. ből; a' *Württemberg'* egy bat. nak 13 tisz. ből, 344 köz embereiből; *Muray'* 1. bat. nak 11 tisz. ből, 359 köz embereiből; 26 Pattantyus tisz. ből és 293 köz emberekből; s-még a' patikához, Stábhoz, s-egyébhez tartozó 21 emberekből állott.

Szövetséges Belgium.

Minekutánna a' *Batavusok* a' Szövetségnek a' Frantzia Convent által lett helybe-hagyattatását, minden harangjaiknak meg-vonása és ágyu-ropogások, s-a' fő templomban 300 muzsiza-mestereknek az erőlködésig ki-mutatott muzsikálásaik által, meg-innepeltek volna: azonnal ahoz fogtak, hogy a' Szövetségnek főbb punktumait, p. o: a' *Frantzia* és *Belga* hajós feregeknek egyesítésit, a' *Schelde* vizin való hajókázásnak meg-nyitását, és a' *Vlieszingai* ki-kötőhelyben való közös gazdáskodást, mennél hamarább lehet, munkába vegyék. A' *Schelde'* vizinek megnyitódása igen nevezetes dolog, kivált az idegenekre nézve. Egy idegen Hatalomság' Ministere, már meg-fordúlt *Antverpiában*, és a' *Nap-keleti kereskedés*hez magazinumot kezdett itt készíteni.

Az *Ámszterdámiakhoz*, Fébr. 22-dikén indult utoljára a' *Jó reménség'* tengerre nyuló hegyiről tudóst-

rás. Még ekkor 19 Batteriák oltalmazták a' ki-kötő-helyet, és az őrző fereg 900 fejből állott a' Battériákban. (Későbbi magános levelekből olyan formát lehet olvasni, mint-ha az után tsak ugyan elfoglalták volna az *Anglusok* ezt a' *Jó reménség'* hegyit: de erről az Ujságokból még eddig nem olvastunk semmit.)

B é t s.

A' Nemes Magyar Királyi Testörző feregnel, *Kabos János, Boér, és Harsanyi Josef* Urák, *Erdély* résziről 5 ezrtendőig szolgálván, és ezen feregből már most ki-lépvén, méltoztatott Felséges Urunk az elsőt a' *Kolosvári* Provinciális Commissarius mellé adjungálni, a' másodikat az *Erdélyi* Mgs. Királyi Tábla mellé Supernumerárius *Assessornak* nevezni, a' harmadiknak pedig, 300 fl. ezrtendei fizetést rendelni addig, a' míg hivatalba-való-léphetésire alkalmazhatóság adattatik.

* * *

A' *Szilágyságnak* Magyar országgal határos széleiről így irnak:

Őszi gabonáink igen szépek; a' szőlők' termései is a' hidegekhez képpest szépen meg-ujultak: hanem tavaszi gabona telyességgel nem leszen. Jövendőre sokkal nagyobb szükségét lehet jövendőlni, mint az idén volt ezen környékben, mivel a' tengerit (törökbuzát) a' hol idején vetettek, a' hideg földig semmivé tette; és a' mellyek ki-szántatván, ujra bé-vettettek is, a' nagy szározság miatt még tsak ki sem költek. Ez szerént, sem a' vermekben és granáriumokban búza nem lévén, sem tengeri nem teremvén; az ideji őszi termésel a' föld' népe bé nem éri, és veszedelmes időktől lehet tartani,

D. P.